

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
РАЙОНЕН СЪД ПЕЩЕРА

4550 Пещера, ул. "Васил Левски" № 2 А, тел./факс 0350 – 6-41-96, е – mail: rs_p@abv.bg

УТВЪРДИЛ
ПРЕДСЕДАТЕЛ РС: /п/
/СТЕФКА СТАЙКОВА/

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА
ЗА СЛУЧАЙНОТО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ДЕЛАТА
НА РАЙОНЕН СЪД - ГР. ПЕЩЕРА

Настоящият правилник е съставен на основание Закона за съдебната власт и Правилник за администрацията в районните, окръжните, административните, военните и апелативните съдилища.

Какво представлява разпределението на делата на случаен принцип?

Системата за разпределяне на делата на случаен принцип е софтуерен продукт, разработен от Висшия съдебен съвет. Програмата разпределя между съдиите постъпилите в институцията иски молби и преписки.

Как работи специализираният софтуер?

Програмата съдържа списък с имената на всички съдии, които работят във Пещерския районен съд. Исковите молби и преписките, които ежедневно постъпват се въвеждат в програмата от административния секретар, с входящия номер на постъпване. Програмата сама "преценява" на кой от съдиите да разпредели постъпилата преписка. Така софтуерът елиминира субективния фактор при разпределяне на преписките в отделните състави. При наличие на обективни пречки конкретно дело да бъде разглеждано от конкретен съдия, софтуерът изисква административния секретар да въведе мотивирано обяснение, в което да опише причините поради които се налага съдия да бъде изключен при разпределянето на преписката. Софтуерът натрупва тази информация и я съхранява в сървъра.

Какви са предимствата при използване на програмата?

а/ Програмата изключва възможността разпределението на делата да става по преценка на Административния ръководител.

б/ Програмата е защитена от външна намеса и достъп до нея имат само административния секретар на съда, а при неговото отсъствие достъп имат - Главния счетоводител Данаил Топалов или съдебния секретар – протоколист Севделина Пенчева, които са натоварени с разпределяне на постъпилите дела.

с/ Софтуерът следи за равномерното натоварване на съдебните състави по видове постъпващи дела.

Всички тези предимства са от изключителна важност за работата на съда в контекста на целите, които ръководството си поставя - прозрачност, откритост, безпристрастност, правораздаване в разумни срокове и ефективност в работата на съда.

I. При първоначалното използване на програмата е въведена “НАЧАЛНА ИНФОРМАЦИЯ” относно: съда, делата, докладчиците и начина, по който ще се номерират делата.

II. При въвеждане на информацията относно “ДОКЛАДЧИЦИ” е дадена възможност по-нататъшната работа на програмата да се адаптира в максимална степен към начина, по който е организирана работата в Районен съд гр.Пещера.

В информацията за ДОКЛАДЧИЦИ се въвеждат - поотделно за всяка група дела, имената на съдиите, разглеждащи съответния вид дела, както и индивидуално определен за всеки от тях процент на натовареност. Така е възможно при разпределянето да се отчита и натовареността на Административния ръководител – председател на съда с административни функции.

III. В информацията за “ДЕЛА” са въвеждат “типове дела”. Тук делата се групират в отделни категории - в зависимост от тяхната “прогнозна трудност” и по този начин се изравнява натоварването на отделните съдии при разпределянето на делата. За критерий при обособяване на групите се използват одобрените от ВСС статистически таблици, в които делата са разпределени по глави и подглави. При необходимост е възможно и групиране по други критерии при съобразяване конкретните нужди на Районен съд гр.Пещера - в зависимост от особеностите на съдебния район, натовареността на съдиите, организацията на дейността на съда, липсата на обособени отделения за разглеждане на наказателни и граждански дела и липсата на профилираност на отделните съдебни състави по предмет на разглежданите дела.

Районен съд гр.Пещера е с малък брой съдии, при които е невъзможно (или нецелесъобразно) обособяване на отделения според вида на делата (граждански, брачни, наказателни), и е необходимо разпределяне на всички видове дела между

всички съдии. При това положение програмата позволява да се обособят групи по видове дела, като се отчита правната и фактическата сложност на отделните дела, както и прогнозната им трудност. По този начин се осигурява равномерност на разпределените между всички съдии дела (при отчитане на тяхната “прогнозна трудност”).

В тази връзка Административния ръководител - председател на Районен съд гр.Пещера преимуществено разглежда наказателни дела, разглежда и граждански дела с участие на прокурор и частни граждански дела по заповедното производство; двама съдии разглеждат наказателни дела, граждански дела с участието на прокурор и 44% от другите граждански дела и един съдия разглежда преимуществено граждански дела и от наказателните дела - искания за вземане на мярка за неотклонение „Задържане под стража”.

IV. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ДЕЛАТА

1. ИДЕНТИФИКАЦИЯ на разпределящия:

Възможност за работа с програмата има административния секретар, а при негово отсъствие Главния счетоводител – Данаил Топалов и съдебния – секретар протоколист Севделина Пенчева, които са конкретно определени от Председателя на съда със заповед.

2. СЛУЧАЕН ИЗБОР:

Преди избора на докладчик, е необходимо да се извърши избор на година (по подразбиране е зададена текущата) и група дела, както и посочване на номера на делото. След това се извършва избор на докладчика (измежду предварително зададените съдии, разглеждащи делата от съответната група).

Програмата ПО ПОДРАЗБИРАНЕ разпределя всяко дело при режим на “СЛУЧАЕН” избор. Не се допуска манипулиране на избора.

При всеки случай, в който вече определен от програмата докладчик по конкретно дело следва да бъде заменен (поради отсъствие или отвод), програмата изисква преди определяне на новия докладчик, да се посочат причините, поради които се извършва нов избор. Това се отнася както за случаите, в които отказът на избран докладчик се извършва при първоначалното разпределяне на делото, така и при последващо въвеждане номера на дело с цел смяна на определения докладчик.

Невъзможно е определяне на нов докладчик, без посочване на мотивите за това. Посочените от разпределящия основания за новия избор автоматично се записват в

“Протокол за избор на докладчик”, в който се отразяват и датата и часът на всяко действие. Протоколът се съхранява в архива на програмата. Копие от протокола се прилага към съответните дела/приписки.

3. Програмата предлага и **ОСОБЕНИ РЕЖИМИ** на избор на докладчик (трябва да се посочат - чрез съответния бутон, преди разпределяне на делото):

- по дежурство;
- определен докладчик (един или повече);
- без участие на конкретен докладчик (един или повече).

При маркиране на повече от едно име при режимите “по дежурство” или “определен докладчик”, разпределянето на делото се извършва измежду маркираните съдии, но пак при спазване на принципа на случайността (невъзможно е да се предвиди или да се манипулира изборът).

Гаранция за предотвратяване на злоупотреби с използването на особените режими на разпределяне на делата е обстоятелството, че при избор на режим “определен докладчик” или “без участие” на конкретен докладчик, преди разпределяне на делото програмата изисква посочване на основанието за това. Посочените причини се вписват в протокола за съответния избор и се съхраняват в архива на програмата. Копие от протокола се прилага към съответните дела/преписки.

Възможността за разпределяне на делата посредством посочените “особени режими” дава възможност да се съобразят специфичните хипотези на избор:

1. Особени хипотези при наказателните дела:

1. При постановено разпореждане от съдията-докладчик в закрито разпоредително заседание по чл.249, ал.2, вр.чл.248, ал.2, т.3 от НПК, за прекратяване на съдебното производство и връщане делото на прокурора за допълнително разследване, при следващото внасяне на делото от прокуратурата, то се разпределя на първоначално определения на случаен принцип докладчик.

Мотиви: Делото е било вече разпределено, при приложение на случайния принцип. Съдията - докладчик се е запознал с делото, преди изпращането му и следва да продължи разглеждането му. Основният мотив е ограничаването на злоупотреби от докладчиците с института на връщането на делата.

Способ: Делото се разпределя чрез програмата, при използване на функцията докладчик „определен”.

2. При постановено определение от съда в открито заседание по чл.288, т.1 от НПК, за прекратяване на съдебното производство и връщане делото на прокурора за допълнително разследване, при следващото внасяне на делото от прокуратурата, то се разпределя на първоначално определения на случаен принцип докладчик.

Мотиви: Делото е било вече разпределено, при приложение на случайния принцип. Съдията - докладчик се е запознал с делото, преди изпращането му и следва да продължи разглеждането му.

Способ: Делото се разпределя чрез програмата, при използване на функцията докладчик „определен”.

3. При постъпили искания за тълкуване на влязла в сила присъда или определение по чл.414 НПК, делото се разпределя на докладчика, постановил присъдата или определението, чието тълкуване се иска.

Мотиви: Делото е било вече разпределено, при приложение на случайния принцип. Проявление на принципа за неизменност на състава.

Способ: Делото се разпределя чрез програмата, при използване на функцията докладчик „определен”.

4. При връщане, след инстанционен контрол, на отменени прекратителни определения, в това число и за изпращане по подсъдност или определения след повдигнат спор за подсъдност, за продължаване на съдопроизводствените действия, делото се разпределя на първоначално определения докладчик.

Мотиви: Делото е било вече разпределено, при приложение на случайния принцип. Съдията - докладчик се е запознал с делото, преди изпращането му и следва да продължи разглеждането му.

Способ: Делото се разпределя чрез програмата, при използване на функцията докладчик „определен”.

5. При постъпване на искане за групиране на наложени наказания (чл. 306 от НПК), делото се разпределя на докладчика, постановил последната присъда.

Мотиви: Делото, по което е постановена последната присъда, е било вече разпределено при приложение на случайния принцип и задължение на докладчика по него (чл. 301 ал. 1 т. 3 от НПК) е било да извърши групирането; предотвратяване опасността от неизпълнение на задължението по чл. 301 ал. 1 т. 3 от НПК.

Способ: Делото се разпределя при използване на функцията докладчик “определен”.

II. Особени хипотези при гражданските дела:

1. При връщане на прекратено дело за разглеждане по компетентност - след спор за подсъдност, новообразуваното дело се разпределя на първоначално определения докладчик.

Мотиви: Делото е било вече разпределено, при приложение на случайния принцип. Съдията - докладчик се е запознал с делото, преди изпращането му и следва да продължи разглеждането му.

Способ: Делото се разпределя чрез програмата, при използване на функцията докладчик „определен”.

2. При обезсилване на съдебно решение и връщане на делото за разглеждане от друг състав на същия съд - делото се разпределя при приложение на случайния принцип, но без участието на съдията-докладчик, постановил обезсиленото решение.

Мотиви: изпълнение указанията на горестоящата инстанция; осигуряване на безпристрастност и непредубеденост при повторното разглеждане на спора

Способ: делото се разпределя на случаен принцип, но при използване на функцията “не участват” по отношение на съдията-докладчик, постановил обезсиленото решение.

3. При разделяне на производството по обективно съединени иски, новообразуваното дело по отделените иски се разпределя на първоначално определения докладчик.

Мотиви: Делото е било вече разпределено при приложение на случайния принцип; съдията докладчик се е запознал с делото преди разделянето му и следва да продължи разглеждането му; между отделните иски има връзка, обуславяща необходимост от разглеждането им от един и същ докладчик; ограничаване опасността от неоснователно разделяне на исковете (което не подлежи на институционален контрол за законосъобразност).

Способ: делото се разпределя при използване на функцията докладчик “определен”.

4. При отказ да се приеме насрещен иск за разглеждане във висящо производство, новообразуваното дело по насрещния иск се разпределя на докладчика, определен за разглеждане на първоначалния иск (в производството по който е предявен насрещния).

Мотиви: Между първоначалния и насрещния иск има връзка (дори често - преюдициална зависимост), обуславяща необходимост от разглеждането им от един и същ докладчик; предотвратяване опасността от постановяване на противоречиви съдебни решения по спорове, произтичащи от едно и също материално

правоотношение; ограничаване опасността от неоснователно неприемане на насрещните иски (което не подлежи на инстанционен контрол за законосъобразност)

Способ: Делото се разпределя при използване на функцията докладчик “определен”.

5. При постъпили молби за защита по реда на ЗЗДН, делото се разпределя на случаен принцип, но при използване на функцията “не участват” - за съдиите, за които е налице обективна невъзможност (поради отсъствие, дежурство или участие в съдебно заседание) да разгледат и да се произнесат по молбата в установения от закона 24-часов срок (при наличие на основания за незабавна защита)

При постъпили молби с искане за незабавна защита, делото се разпределя на дежурен съдия (вж.т.Ш.2.)

Мотиви: Осигуряване изискуемата от закона бързина на производството и спазване на процесуалните срокове.

Способ: Делото се разпределя на случаен принцип, но при използване на функцията “не участват” или “определен”-ако делото се разпределя на дежурен съдия.

6. При постъпили молби за обезпечение на бъдещ иск, делото се разпределя на случаен принцип, но при използване на функцията “не участват” - за съдиите, за които е налице обективна невъзможност (поради отсъствие, дежурство или участие в съдебно заседание) да разгледат и да се произнесат по молбата в установения от закона срок (в деня на подаването ѝ).

Мотиви: Осигуряване бързина на производството и спазване на процесуалните срокове.

Способ: Делото се разпределя на случаен принцип, но при използване на функцията “не участват”.

Ш. Особени хипотези във връзка с дежурства:

1. На дежурен наказателен съдия се разпределят: искания до съда в хода на досъдебното производство, искания за разкриване на банкова тайна, производства по Указа за борба с дребното хулиганство, искания за предоставяне на правна помощ по чл.381, ал.1 НПК, незабавни производства по чл.362 и сл. НПК, жалби по чл.61, ал.3 НПК, предложения и искания по чл.67, ал.1 НПК, направени в досъдебното производство, жалби по чл.68, ал.3 и искания по чл.68, ал.5 НПК, както и искания по чл.70, ал.1 НПК в досъдебното производство.

Мотиви: Осигуряване на бързина на производството и спазване на процесуалните срокове.

Способ: Делото се разпределя чрез програмата, при използване на функцията случаен принцип. Не се разпределят по график за дежурство.

2. На дежурен граждански съдия се разпределят: искания за разрешения за теглене на детски влог, молби за разрешение за сключване на сделки с имоти, собственост на малолетни и непълнолетни, молби за назначаване на особен представител, при извършване на сделки с имоти, собственост на малолетни и непълнолетни, молби за приемане и отказ от наследство, молби за незабавна защита по Закона за защита срещу домашното насилие, молби за разрешение за сключване на граждански брак, молби за обезпечение на бъдещи искиове .

Мотиви: Осигуряване на бързина на производството и спазване на процесуалните срокове.

Способ: Делото се разпределя чрез програмата, при използване на функцията случаен принцип. Не се разпределят по график за дежурство.

3. През почивните дни на дежурен граждански или наказателен съдия се разпределят: разрешени за обиск, претърсване и изземване, вземане на мерки за неотклонение по чл.64 от НПК, искания по чл.222 - чл.223 НПК и производства по Указа за борба с дребното хулиганство.

Мотиви: Осигуряване на бързина на производството и спазване на процесуалните срокове.

Способ: Делото не се разпределя чрез програмата, а от разпределящия, съгласно утвърдения от административния ръководител график за дежурствата.

IV. Други:

1. Определеният на случаен принцип съдия - докладчик може да бъде заменян само при направен отвод или отсъствие, като новото разпределение също се прави на случаен принцип.

Мотиви: Изрична разпоредба в ПАРОВАС - чл 46 ал. 4. Осигуряване независимост на съда и бързина на съдопроизводството.

Способ: Делото се разпределя чрез програмата, при използване на функцията „не участват”.

2. Всички съдебни поръчки се разглеждат от съдия, разпределен на случаен принцип.

Мотиви: Установена практика. Делегираният/ Получаващият съд е или “връчител” , или “изпълнител” на исканията на делегиращия / изпращащия съд. В този смисъл е

необходима компетентност и бързина при изпълнение на съдебната поръчка, но делегираният съд не участва в процеса на правораздаване, доколкото процесуалните му действия са ограничени от конкретните указания на делегирания съд.

Способ: Делото се разпределя чрез програмата, при използване на функцията случаен принцип.

3. През съдебната ваканция, делата, образувани по чл.381 НПК - споразумения в досъдебното производство, се разпределят на определения за съответния период дежурен наказателен съдия.

Мотиви: Осигуряване на бързина на производството и спазване на процесуалните срокове.

Способ: Делото се разпределя чрез програмата, при използване на функцията случаен принцип, но при използване на функцията “не участват”.

Начините на приложение на принципа в особените хипотези гарантира гъвкавост - като противопоставена на пълната автоматизираност на разпределението, правилното администриране на делата и повишаване ефективността на работата, спазване на процесуалните срокове, постигане на балансирана натовареност на съдиите.

V. АРХИВ

В архива на програмата се записват идентификацията на разпределящия, всяко от извършените от него действия, всяко от посочените от него основания за отказ или замяна на вече определен докладчик, всяко от посочените основания за извършване на избор при особен режим (при определен докладчик или без участието на конкретен докладчик), както и датата и часът на всяко действие.

Програмата не позволява промяна на съдържанието на архива и гарантира документираност и прозрачност на всеки избор на докладчик.

VI. СТАТИСТИКА

Програмата позволява във всеки момент извършване на бърза и лесно достъпна справка относно броя на разпределените в съответната група дела, както и броя на делата, разпределени за всеки конкретен съдия.

Безспорни предимства на коментиранията програма са:

- осигуряване на ефективно приложение на принципа на случайния избор и невъзможност за манипулиране;

- гарантиране документираност и прозрачност при разпределяне на делата; отчитане особеностите на отделните видове дела и равномерност при разпределянето им.

- приспособимост към специфичните нужди както на големите, така и на по-малките съдилища